

КРАЄЗНАВСТВО

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

Заснований у квітні 1927 року Українським комітетом краєзнавства
Репресований у 1930 році
Відроджений 1993 року з ініціативи Національної спілки краєзнавців України

2(107)'2019

ЗМІСТ

Головний редактор
Олександр Реєнт

Редакційна колегія:
Олег Бажан
(перший заступник
головного редактора)
Олександр Удоа
(заступник
головного редактора)
Лев Баженов
Віль Бакіров
Геннадій Бондаренко
Володимир Великочий
Сергій Гальчак
Микола Головко
Олександр Гончаров
Олександр Гуржій
Віктор Даниленко
Володимир Дмитрук
Олександр Добржанський
Олександр Завальнюк
Михайло Косило
Віктор Коцур
Олександр Лисенко
Руслана Маньковська
Володимир Милько
Олексій Нестуля
Олександр Рубльов
Григорій Савченко
Валерій Смолій

Засновники:
Національна спілка
краєзнавців України
Інститут історії України
НАН України

**Виходить
щоквартально**
ISSN 2222-5250

**До 70-річчя з дня народження голови Національної спілки
краєзнавців України, головного редактора журналу
«Краєзнавство» Олександра Петровича Реєнта**

Сергій Гальчак (м. Вінниця). Слово про ювіляра 3
Олександр Лисенко (м. Київ). Зробивши стільки доброго в житті ... 6

**Історія міст і сіл України:
історико-теоретичні проблеми вивчення**

Наталія Білоус (м. Київ). Містечко Трипілля та його власники
Дідовичі-Трипольські у XVI – першій половині XVII ст.: невідомі
сторінки історії 8
Сергій Добржанський (м. Чернівці). Розвиток міського самовря-
дування Чернівців у другій половині XIX – на початку XX ст. 29

**До 160-річчя з дня народження
організатора кооперативного руху
Миколи Левитського (1859–1936)**

Ігор Фареній (м. Черкаси). «Елісаветград – центральное место
деятельности известного насадителя артелей»: з історії діяльності
«артільного батька» Миколи Левитського (1905-1918 рр.) 38
Валерій Рекрут (м. Київ). Маловідомі сторінки життя М.В. Левит-
ського на Кубані та Північному Кавказі у 1918-1920 роках 50

**Церковно-історичне краєзнавство:
витоки та сучасний дискурс**

Микола Михайлуца (м. Одеса). Перші парафії УАПЦ в Одесі:
функціонування та долі пастирів (1917–1938 рр.) 58

Краєзнавство в особах

Олександр Гончаров, Марія Казьмирчук (м. Київ). Краєзнавчі
дослідження професора Г.Д. Казьмирчука (до 75-річчя від дня
народження) 72
Ігор Кочергін (м. Дніпро). Ганна Швидько – засновник сучасного
краєзнавчого руху на Придніпров'ї (з нагоди 75-річчя від дня
народження) 79
Поліна Цимбалюк (м. Вінниця). Одержимий творчістю (до 70-річчя
від дня народження Сергія Дмитровича Гальчака) 82

Теоретико-методологічні засади освітянського краєзнавства

- Володимир Кудлач (м. Одеса)*. Педагогічна діяльність одеського скульптора Бориса Едуардса 90
- Тарас Вінцовський (м. Одеса)*. Курси українознавства в Одесі у 1917–1919 роках: ідеї, кадри, результати 96

До 100-річчя з дня народження історика-сходознавця Омеляна Прицака (1919–2006)

- Володимир Потульницький, Георгій Потульницький (м. Київ)*. Проблеми історії українського козацтва в науковій спадщині Омеляна Прицака 112
- Таїса Сидорчук (м. Київ)*. Особиста бібліотека Омеляна Прицака в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» як джерело дослідження наукової біографії вченого 123

Історія України у світлі регіональних досліджень

- Анатолій Погорелов (м. Миколаїв)*. «Віднесіть на Україну моїй мамочці листа...». Дослідницький потенціал колекції приватних листів та світлин «остарбайтерів» у Державному архіві Миколаївської області 136
- Олег Бажан (м. Київ), Вадим Золотарьов (м. Харків)*. Організатор вбивства генерал-хорунжого армії УНР В. Оскілка або послужний список чекіста Зіновія Лунєва-Мінца 161

Національна спілка краєзнавців України: панорама сучасного життя

- Олександр Гончаров, Наталія Терес (м. Київ)*. Міжнародна наукова конференція «Історико-культурний туризм: український та світовий досвід» 176
- Тетяна Андрійчук (м. Миколаїв)*. До джерел українського патріотизму 181
- Олександр Осипенко (м. Одеса)*. VII Міжнародна наукова конференція «Південь України: етноісторичний, мовний, культурний та релігійний виміри» 184
- Олександр Роговий (м. Вінниця)*. Науково-краєзнавча експедиція «Вінниччина краєзнавча в соціокультурному просторі» 190

Огляди

- Володимир Собчук (м. Кременець)*. Нове дослідження з історії Волині 196
- Марія Пелих (м. Полтава)*. Маленьке село на тлі великої історії ... 199
- Світлана Телуха (м. Харків)*. «Чорнобильське досьє КГБ» крізь призму усноісторичних досліджень 201

In Memoriam

- Сергій Водотика (м. Херсон), Володимир Петровський (м. Харків), Сергій Куделко (м. Харків)*. Краєзнавець за покликанням долі: Микола Железняк 203

Рекомендовано до друку Вченою радою Інституту історії України НАН України (*протокол № 7 від 26 вересня 2019 р.*)

Журнал зареєстровано Міністерством юстиції України (*Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації – серія КВ № 10373 від 08.09.2005 р.*)

Наказом МОН України № 1604

від 22.12.2016 р.

журнал внесено до переліку наукових фахових видань, у яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук за спеціальностями «Історичні науки»

Журнал включено до бази даних Google Scholar, Slavic Humanities Index, Україніка наукова, РИНЦ

Усі права застережені.

Передрук дозволено тільки за згодою редколегії.

Адреса редакції:

01001, м. Київ-1,
вул. М.Грушевського, 4,
кім. 212
тел.: 278-02-38, 279-13-88

E-mail:

bazhanclio@ukr.net

Електронна версія:

www.history.org.ua

www.nbu.gov.ua

www.nsku.org.ua

© Національна спілка краєзнавців України, 2019

© Інститут історії України НАН України, 2019